

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: ФИЛОСОФСКИ

Специалност: Психология

Ф	Ф	П	8	1	0	1		
---	---	---	---	---	---	---	--	--

ПСИХОЛОГИЯ

Магистърска програма по Психология на здравето

Ф	Ф	П	8	1	0	1		
---	---	---	---	---	---	---	--	--

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

3	0	0	5
---	---	---	---

Базисни статистически методи в психологията

Преподавател: Гл. ас. д-р Милен Миланов

Асистент:

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	30
Обща аудиторна заетост		60
Извънаудиторна заетост	Доклад/Презентация	30
	Курсов учебен проект	60
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	30
Обща извънаудиторна заетост		120
ОБЩА ЗАЕТОСТ		180
Кредити аудиторна заетост		3
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		6

№	Формиране на оценката по дисциплината ¹	% от оценката
1.	Участие в тематични дискусии в часовете	10
2.	Разработване на курсова задача	50
3.	Изпит (теоретичен тест, практически тест)	40

¹ В зависимост от спецификата на учебната дисциплина и изискванията на преподавателя е възможно да се добавят необходимите форми, или да се премахнат ненужните.

Анотация на учебната дисциплина:

Курсът има за цел да запознае студентите с базисните методи за дизайн, анализ и интерпретация на данни и резултати от психологически изследвания.

Обучението е ориентирано към придобиването на най-необходимите теоретични знания и практически умения за работа с количествени данни в психологията.

В допълнение, студентите ще се запознаят със статистическия пакет за работа с данни – SPSS и ще имат възможност самостоятелно да обработват и докладват основни характеристики и статистически зависимости между променливи в реален изследователски материал.

Предварителни изисквания:

Няма

Очаквани резултати:

След завършване на курса студентите ще имат систематизирани и задълбочени познания за основните статистически понятия, термини и критерии и ще могат самостоятелно да прилагат базисни статистически методи и техники за анализ на количествени данни в психологията. Завършилите курса също така ще придобият важни умения за работа с програмата SPSS и ще са способни да изготвят писмени текстове с интерпретирани данни от конкретни психологически изследвания.

Учебно съдържание**ЛЕКЦИИ**

№	Тема:	Хорариум
1.	Място и значение на статическите методи в психологическите изследвания. Основни начини за събиране и анализ на данни. Базисни разлики между качествени и количествени изследвания.	2
2.	Емпирични количествени изследвания в поведенческите науки – цели, етапи, дизайн, планиране и осъществяване. Обработка, анализ и интерпретация на количествени данни в психологията - основни положения. Етични принципи.	2
3.	Ключови термини и понятия в статистиката. Популации и извадки. Видове извадки – обикновена, систематична, стратифицирана, пропорционална, клъстерна, представителна. Стратегии и процедури за формиране на извадки.	2
4.	Видове измерителни скали – номинална, ординална, интервална, пропорционална. Характеристики на измерителните скали. Математически операции и статистически методи при различните измерителни скали.	2
5.	Променлива – операционално определение. Видове променливи. Връзки и зависимости между променливите – основни отношения.	2
6.	Първоначално описание и систематизиране на данни. Честотно	2

	разпределение. Видове честотно разпределение. Характеристики на едномерното и многомерното разпределения. Нормално разпределение.	
7.	Таблично и графично представяне на честотното разпределение. Наклон на разпределението. Значение на разпределението и наклона от гледна точка на конкретното психологическо изследване.	2
8.	Мерки на централната тенденция – мода, медиана, средна аритметична стойност. Относителни предимства и недостатъци на модата, медианата и средната аритметична стойност.	2
9.	Показатели за разсейване. Вариация. Стандартно отклонение. Влияние на екстремните стойности върху вариацията и стандартното отклонение.	2
10.	Статистически методи за проверка на хипотези - основни понятия и терминология. Статистическа достоверност на резултатите. Грешка от I и II род. Статистическа значимост.	2
11.	Непараметрични статистически тестове. Хи-квадрат при различни видове данни. Интерпретация на резултатите от Хи-квадрат тестове.	2
12.	Параметрични статистически методи за проверка на хипотези.	2
13.	T-критерий на Стюдънт за свързани извадки – вътрешногрупов дизайн. T-критерий на Стюдънт за независими извадки – междугрупов дизайн.	2
14.	Корелационен анализ – определение, видове. Посока и сила на взаимовръзката. Фактори влияещи върху коефициента на корелация. Значение и интерпретация на резултатите от корелационен анализ.	2
15.	Коефициент на корелация на Пийърсън – основни положения и условия за използване. Интерпретация на резултатите.	2

СЕМИНАРНИ ЗАНЯТИЯ

№	Тема:	Хорариум
1	SPSS – среда, основни функции и правила за работата с програмата.	2
2	Стартиране на програмата. Общ преглед на менютата на SPSS. Отваряне на съществуващ файл и създаване на нови файлове.	2
3	Въвеждане и редактиране на данни. Дефиниране на променливи.	2
4.	Отстраняване на грешки и проблеми, възникващи при въвеждането на данните в SPSS.	2
5.	Преобразуване на съществуващи променливи в нови. Кодиране и прекодиране.	2
6.	Обединяване на променливи, импортиране от други програми.	2
7.	Прилагане на описателни статистически методи за обработка и анализ на данни в SPSS – въведение в основните менюта.	2
8.	Честотно разпределение – графично и таблично представяне на резултатите.	2
9.	Кростабулации – графични и таблично представяне на резултатите.	2
10.	Хи-квадрат при категориални данни.	2
11.	Хи-квадрат при ординални данни.	2

12.	Т-тест за свързани извадки	2
13.	Т-тест за независими извадки	2
14.	Корелационен анализ – Коефициент на рангова корелация на Спирмън.	2
15.	Корелационен анализ – Коефициент на корелация на Пиърсън.	2

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Популации и извадки.
2	Измерителни скали.
3	Променливи, видове променливи.
4.	Честотно разпределение. Видове честотно разпределение.
5.	Мерки на централната тенденция.
6.	Показатели за разсейване.
7.	Грешка от I и II род.
8.	Статистическа значимост на резултатите.
9.	Непараметрични статистически методи за проверка на хипотези.
10.	Хи-квадрат при ординални данни.
11.	Хи-квадрат при категориални данни.
12.	Т-тест за свързани извадки.
13.	Т-тест за независими извадки.
14.	Корелационен анализ – коефициент на Спирмън.
15.	Корелационен анализ – коефициент на Пиърсън.

Библиография

Основна:

- Калинов, К. (2013) *Статистически методи в поведенческите и социалните науки*.
София: Издателство на НБУ.
- Харалампиев, К. (2003) *Въведение в основните статистически методи за анализ*.
София: Балкани.
- Щетински, Д. (2005) *Измервания и анализ в поведенческите и социалните науки*.
София: ИК БАН.
- Field, A. (2005) *Discovering Statistics using SPSS*. London: Sage Publications.
- Howell, D., C. (2002) *Statistical Methods for Psychology*. CA: Duxbury, Thomson Learning.
- McBride, D., M. (2020) *The Process of Research and Statistical Analysis in Psychology*. US.Sage Publications Inc.
- Wilcox, R., R. (2009) *Basic Statistics. Understanding Conventional Methods and Modern Insights*. Oxford: Oxford University Press.
- Witte, R., S. (1989) *Statistics*. Florida, Orlando: Holt, Rinehart and Winston, Inc.

Допълнителна:

- Харалампиев, К. (2009) *Работа с данни в SPSS*. София: Университетско издателство „Св. Кл. Охридски”
- Breakwell, G., M., Hammond, S., Fife-Schaw, C. (2002) *Research Methods in Psychology*. London: Sage Publication.
- Freedman, D., A. (2009) *Statistical Models: Theory and Practice*. Cambridge: Cambridge University Press
- Glasnapp, D., R., Roggio, J., P. (1985) *Essentials of Statistical Analysis for the Behavioral Sciences*. Ohio, Columbus: Bell & Howell Company.
- Kerlinger, F., N. (1990) *Foundations of Behavioral Research*. New York: Harcourt Brace College Publishers.
- Salant, P., Dillman, D., A. (1994) *How to Conduct your own survey*. New York: John Wiley & Sons, Inc.

Дата: 20.12.2020

Съставил: Гл. ас. д-р Милен Миланов